

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड

प्रशासन सेवा, लेखा तथा स्टोर समूह, तह -५ बरिष्ठ सहायक पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) सीप परीक्षण	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना(Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	२५ प्रश्न X २अङ्क	३० मिनेट
	समसामयिक विषय र गणित			विषयगत	१० प्रश्न X ५ अङ्क	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	१२ प्रश्न X ५अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभारयथासम्भवसम्बन्धितपत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाबाट द्वितीय चरणमा प्रवेश गर्ने उम्मेदवारले द्वितीय चरणको खण्ड (क) कम्प्युटर सीप परीक्षण सम्बन्धी परीक्षा दिनुपर्ने छैन ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/११/०३

प्रथम पत्र:- सामान्य ज्ञान, समसामयिक विषय र गणित

खण्ड (क) - (वस्तुगत- २५ प्रश्न × २ अंक)

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भौगोलिक अवस्थिति, धरातलीय स्वरूप, जलवायु, हावापानी, जनजीवन, प्राकृतिक सम्पदाहरू
- १.२ नेपालको इतिहास : प्राचिन, मध्यकालर आधुनिक नेपालका महत्वपूर्ण घटनाहरू
- १.३ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति र भाषा, कला, संस्कृति, साहित्य, खेलकुद
- १.४ नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र संविधान, राजनैतिक व्यवस्था, प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम र संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय संरचना तथा शासन प्रणालीसम्बन्धी जानकारी
- १.५ नेपालको अर्थतन्त्रका आधार, विशेषता र आर्थिक परिसूचकहरू (आर्थिक वृद्धि, कुल राष्ट्रिय, ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, व्यापार घाटा, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)
- १.६ नेपालमा शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, खानेपानी, विद्युत तथा अन्य ऊर्जाका स्रोतहरूको अवस्था
- १.७ दिगो विकास, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, जनसांख्यिकी, शहरीकरण, प्राकृतिक स्रोत तथा राष्ट्रिय सम्पदाहरूको संरक्षण सम्बन्धी
- १.८ चालु आवधिक योजनाको दीर्घकालिन सोच, राष्ट्रिय लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीति र प्रमुख परिमाणात्मक लक्ष्यहरू
- १.९ वैज्ञानिक नाप (Measurement), मापन ईकाई र नक्सा सम्बन्धी जानकारी
- १.१० दीगो विकास लक्ष्य र नेपालको उपलब्धी
- १.११ संयुक्त राष्ट्रसंघ, सार्क र बिमस्टेकर नेपाल
- १.१२ विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.१३ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वपूर्ण समसामयिक घटनाहरू

खण्ड (ख) - २५ अङ्क (५ प्रश्न × ५ अंक)

२. समसामयिक विषय

- २.१ राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय एकता
- २.२ संघीय शासन प्रणालीका विशेषताहरू
- २.३ कानूनको शासन र मानव अधिकार
- २.४ नागरिकका दायित्व र कर्तव्य, मानवीय मूल्य र मान्यता
- २.५ सामाजिक सेवा -अर्थ, आवश्यकता, महत्व र क्रियाकलाप
- २.६ सामाजिक विकृति विसंगति र नियन्त्रणका उपाय
- २.७ नेपालमा श्रम शक्ति, रोजगारी र उद्यमशीलताको अवस्था
- २.८ मितव्ययी र स्वस्थ्य जीवनशैली- अर्थ, उद्देश्य र उपाय
- २.९ सामाजिक द्वन्दका कारण, असर र द्वन्द व्यवस्थापनका उपाय
- २.१० ईन्टरनेट र सामाजिक संजाल, साईबर नैतिकता र सुरक्षित प्रयोगका उपाय

खण्ड (ख) - २५ अङ्क (५ प्रश्न × ५ अंक)

३. व्यवहारिक गणित (Applied Mathematics)

- ३.१ ऐकिक नियम
- ३.२ प्रतिशत, भिन्न र दशमलव
- ३.३ अनुपात र औसत
- ३.४ नाफा र नोक्सान
- ३.५ साधारण तथा चक्रिय व्याज
- ३.६ कर र कमिशन
- ३.७ मध्यक (Mean) र मध्यिका (Median)

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अंक, २ प्रश्न × १० अंक)

१. लेखा र लेखा प्रणाली सम्बन्धी आधारभूत अवधारणा

- १.१ लेखाको अर्थ, उद्देश्य, महत्व र सिद्धान्तहरू
- १.२ लेखाङ्कन समिकरण, लेखाको वर्गीकरण र लेखा शब्दावलीहरू
- १.३ खाता सूची (Charts of accounts) सम्बन्धी जानकारी
- १.४ दोहोरो लेखा प्रणाली सम्बन्धी जानकारी
- १.५ सरकारी लेखा प्रणाली र व्यवसायिक लेखा प्रणाली सम्बन्धी जानकारी
- १.६ पूजीगत तथा आयगत आम्दानी तथा खर्च सम्बन्धी अवधारणा

२. वित्तीय प्रतिवेदन तयारी तथा प्रस्तुती

- २.१ वित्तीय विवरण : आय विवरण, नगद प्रवाह विवरण तयारी, समायोजनको तरिका तथा वित्तीय विवरणको उपयोग
- २.२ गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव, बजेट हिसाव तयारी तथा आर्थिक कारोबारका प्रमाणहरू तथा तिनको तयारी विधि
- २.३ सन्तूलन परीक्षण (Trial Balance) को अर्थ, तयार गर्ने विधि, सन्तूलन परीक्षण नमिल्ने अवस्था र मिलाउने तरिका
- २.४ नेपालमा वित्तीय प्रतिवेदनमान र नियमन व्यवस्था
- २.५ वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र वित्तीय प्रतिवेदन
- २.६ कार्य सञ्चालन स्तरीय कार्यालयको आर्थिक प्रतिवेदन र एकिकरण सम्बन्धी प्रकृया
- २.७ मुख्य खाता तथा सहायक खाता तयारी र भौचर प्रविष्टी
- २.८ आवधिक रूपमा खाताबन्दी र सालतमामीमा खाताबन्दीपूर्व मिलाउनु पर्ने प्रविष्टी
- २.९ ह्यासकट्टीका प्रकारहरू एवं ह्यासकट्टी गर्ने तथा भौचर प्रविष्टी गर्ने तरिका
- २.१० हिसाब परीक्षा सूची तयारी
- २.११ अन्तिम खाताहरूको तयारी
- २.१२ बैंक रिकन्सिलेशन विवरण
- २.१३ लेखामा देखिने त्रुटी र सुधार गर्ने तरिका

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड

प्रशासन सेवा, लेखा तथा स्टोर समूह, तह -५ बरिष्ठ सहायक पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

३. लागत लेखा प्रणालीको जानकारी :

- ३.१ लागतको अर्थ र वर्गिकरण
- ३.२ लागत लेखाको अर्थ उद्देश्य, लागत लेखा र आर्थिक लेखा बीचको भिन्नता
- ३.३ सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन: अर्थ, महत्व, चक्र, खरिद योजना
- ३.४ सामग्री अभिलेख : नियन्त्रणको आवश्यकता, महत्व, भण्डारण प्रक्रिया, सामग्री निस्काशन गर्दा गरिने मूल्यांकन विधि
- ३.५ लागतका विभिन्न तत्व, श्रम लागतको ज्याला भूक्तानी र यसको नियन्त्रण
- ३.६ शिरोभार लागतलेखा: अर्थ, वर्गिकरण, निर्धारण र बाँडफाड

खण्ड (ख) – ३०अङ्क (४ प्रश्न ×५अंक, १ प्रश्न ×१०अंक)

४. आन्तरिक नियन्त्रण, लेखा परीक्षण तथा विविध

- ४.१ आन्तरिक नियन्त्रणको अर्थ र विधि
- ४.२ लेखापरीक्षणको अर्थ, महत्व, प्रकार, वित्तीय तथा कार्यमूलक लेखा परीक्षण, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण कैफियतहरूको फछ्यौटका तरिका
- ४.३ संस्थागत बैंक खाता सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था, चेक, ड्राफ्ट, तथा प्रतित पत्र सम्बन्धी जानकारी, बैंक जमानती, कार्य सम्पादन जमानत र जमानत फूकूवा
- ४.४ चेकका प्रकारहरू, बैंक ओभरड्राफ्ट, बैंक ग्यारेण्टी, विनिमय पत्र (Bill of Exchange)
- ४.५ जिन्सी सेस्ता प्रणाली, राजश्व सेस्ता प्रणाली र धरौटी सेस्ता प्रणाली
- ४.६ जिन्सी व्यवस्थापन : माग फाराम, खरिद आदेश, दाखिला रिपोर्ट, जिन्सी खाता, जिन्सी निरीक्षण, खरिद र लिलाम
- ४.७ बजेटको अर्थ, प्रकार तथा तर्जुमा विधि
- ४.८ राजस्व प्रशासन (कर, भंसार, मूल्य अभिवृद्धि कर तथा आयकर) सम्बन्धी जानकारी
- ४.९ नेपालमा लेखा र लेखा परीक्षणसंग सम्बन्धित सम्बन्धित निकाय
- ४.१० सार्वजनिक कोषको प्रयोगमा नैतिकता, सदाचार तथा आर्थिक अनुशासन
- ४.११ चालु आवधिक योजनाको दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा प्रमुख परिमाणात्मक लक्ष्य

५. सम्बद्ध कानूनहरू

- ५.१ नेपालको संविधानको भाग १, ३, ५, ९, १०, १५, १६, १९, २०, २२ र अनुसूचीहरू
- ५.२ सार्वजनिक खरिदका उद्देश्य, विधि र प्रकृयाहरू (सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा (सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४)
- ५.३ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को भाग २ कसुर र सजाय
- ५.४ लेखापरीक्षण ऐन, २०७५
- ५.५ आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली, २०५९ (आयको गणना , अन्तिम रुपमा कर कट्टीहुने भूक्तानी, कर कट्टी प्रमाण पत्र, कट्टी गरिएको करको विवरण र भूक्तानी करारको भूक्तानी गर्दाको कर कट्टी, रोजगार दाताबाट कर कट्टी ।)

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड
प्रशासन सेवा, लेखा तथा स्टोर समूह, तह -५ बरिष्ठ सहायक पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ग) – ३० अङ्क (४ प्रश्न ×५अंक, १ प्रश्न ×१०अंक)

६. संस्थागत ज्ञान

- ६.१ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको परिचय, संगठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र
- ६.२ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी विदा, आचरण र विभागीय कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था
- ६.३ नेपालमा विद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तकमा जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको भूमिका
- ६.४ नेपालमा विद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तकहरूको बिक्री वितरणसम्बन्धी व्यवस्था
- ६.५ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडमा बिक्रेता सम्बन्धी व्यवस्था
- ६.६ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडप्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- ६.७ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड, कर्मचारी सेवा सर्त विनियमावली, २०८०

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड
प्रशासन सेवा, लेखा तथा स्टोर समूह, तह -५ बरिष्ठ सहायक पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
कम्प्यूटर सीप परीक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा योजना
(Computer Skill Test Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिषक	अङ्क	समय
कम्प्यूटरसीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and Word processing	५ अङ्क	५ मिनेट

Contents

1. Windows basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड
प्रशासन सेवा, लेखा तथा स्टोर समूह, तह -५ बरिष्ठ सहायक पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Testको लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Testको लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Testको लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typingमा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Textसँग भिडाई चेक गरिनेछ। दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Textमा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन। तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{Wrong words})}{5}$$